

Nieuw Haags Peil van 23 aug 2009

De verschuivingen zijn ook deze week gering. Al eerder is aangegeven dat een vakantieperiode met weinig politieke gebeurtenissen ook weinig verschuivingen ten gevolge hebben. Wanneer Prinsjesdag nadert en de besluiten van de regering naar buiten druppelen beginnen de kiezers beweeglijker te worden. Ten aanzien van de standpunten van de kiezers over de mogelijke plannen is een apart onderzoek uitgevoerd, dat hieronder vermeld staat.

Landelijke peiling politieke voorkeur

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	Verk. TK 2006	16/8 2009	23/8 2009
CDA	41	31	31
PvdA	33	16	17
SP	25	12	11
VVD	22	17	17
PVV	9	30	30
Groen Links	7	12	12
ChristenUnie	6	6	6
D66	3	21	21
SGP	2	2	2
PvdDieren	2	2	2
Trots op NL		1	1
Totaal	150	150	150
CDA+PVDA+ChristenUnie	80	53	54

Ongeveer de helft van de kiezers zijn de mening toegedaan om het tekort nog een tijd te laten bestaan. Dat is het minst het geval bij kiezers van de VVD, die vooral willen bezuinigen.

Maatregelen die de meeste steun hebben zijn: verlaging ontwikkelingshulp, bevrozing ambtenarensalarissen, verhoging van accijns op sigaretten en op alcohol. Ook wordt spontaan veel genoemd bezuinigen op defensie en JSF.

Over het verhogen van de AOW leeftijd van 65 naar 67 jaar is er binnen de bevolking een groot verschil van mening. De helft van de kiezers is hiervoor en de helft is er tegen. Kiezers uit 2006 van PVV en SP zijn vooral tegen en kiezers van CDA en Groen Links zijn het meeste voor. Kiezers van de VVD en PvdA uit 2006 zijn zeer verdeeld. Degenen die nu D66 kiezen zijn in grote mate voor de verhoging naar 67 jaar.

Hoezeer deze verhoging een splijtzwam kan zijn en een groot electoraal probleem voor de PvdA blijkt uit het volgende. PvdA kiezers uit 2006 die tegen de verhoging naar 67 jaar zijn, stemt inmiddels voor nog minder dan 40% PvdA, terwijl kiezers die voor deze verhoging zijn op dit moment voor meer dan 60% PvdA kiezen.

De begrotingsbesprekingen van het kabinet voor 2010 zijn begonnen. Door de financiële en economische crisis is er sprake van een fors begrotingstekort. Wat vindt u dat de regering nu moet doen?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2006						
		PVV	VVD	CDA	CU	PvdA	SP	GrLnks
Fors bezuinigen op de uitgaven	24%	30%	50%	21%	15%	8%	19%	9%
Maatregelen om de inkomsten duidelijk te verhogen	19%	15%	17%	16%	8%	16%	27%	23%
Het tekort een tijd laten bestaan	48%	49%	30%	51%	59%	62%	50%	60%
Weet niet/geen antwoord	9%	6%	3%	12%	18%	14%	4%	8%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Hieronder staan een aantal mogelijke bezuinigingen op de uitgaven. Welke ervan vindt u dat de regering zou moeten opnemen in de begroting voor 2010?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2006						
		PVV	VVD	CDA	CU	PvdA	SP	GrLnks
Bevriezing van de ambtenarensalarissen	48%	62%	45%	55%	51%	33%	49%	44%
Bevriezing van de uitkeringen	31%	44%	61%	37%	15%	19%	7%	15%
Verhogen van de AOW-leeftijd	37%	12%	42%	59%	24%	32%	9%	41%
Verlaging van de ontwikkelingshulp	56%	93%	83%	59%	16%	40%	53%	12%
Anders (met name genoemd: bezuinigen op defensie)	28%	36%	23%	16%	52%	35%	39%	15%
Weet niet/geen antwoord	7%	5%	2%	1%	17%	15%	5%	17%
Total	207%	252%	256%	228%	176%	173%	162%	143%

Hieronder staan een aantal mogelijke verhogingen van de inkomsten. Welke ervan vindt u dat de regering zou moeten opnemen in de begroting voor 2010?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2006						
		PVV	VVD	CDA	CU	PvdA	SP	GrLnks
Verhoging van het eigen risico op de medische kosten	8%	5%	12%	15%	1%	5%	2%	2%
Verhoging van de BTW met 1%	15%	12%	15%	11%	11%	15%	14%	30%
Verhoging van het collegegeld	8%	19%	8%	10%	7%	6%	5%	16%
Verhoging van de accijns op sigaretten	59%	56%	60%	64%	59%	50%	53%	63%
Verhoging van de accijns op alcohol	51%	44%	57%	54%	55%	41%	51%	60%
Anders	18%	41%	9%	9%	16%	23%	32%	15%
Weet niet/geen antwoord	20%	12%	18%	21%	36%	26%	10%	21%
Total	180%	189%	180%	184%	183%	165%	169%	206%

In het najaar moet de kogel door de kerk over het al dan niet geleidelijk verhogen van de AOW-leeftijd van 65 naar 67 jaar. Wat geniet uw voorkeur?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2006						
		PVV	VVD	CDA	CU	PvdA	SP	GrLnks
In 6 jaar verhogen van 65 naar 67 jaar	20%	10%	25%	19%	19%	18%	13%	35%
In 12 jaar verhogen van 65 naar 67 jaar	20%	7%	16%	34%	15%	19%	8%	19%
In 24 jaar verhogen van 65 naar 67 jaar	10%	2%	9%	12%	9%	18%	8%	11%
Niet verhogen	48%	80%	48%	35%	38%	45%	70%	33%
Weet niet/geen antwoord	2%	1%	1%	1%	20%	1%	1%	1%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tot welke leeftijd zou u het liefst willen blijven werken?

verticaal gepercenteerd naar	Werkenden	Stemgedrag Tweede Kamer 2006						
		PVV	VVD	CDA	CU	PvdA	SP	GrLnks
Tot het moment dat ik geld genoeg heb om niet meer te hoeven werken	26%	23%	31%	18%	27%	22%	31%	24%
Tot mijn 55e	6%	13%	7%	3%	2%	10%	5%	5%
Tot mijn 60e	11%	20%	8%	9%	5%	13%	9%	26%
Tot mijn 62,5e	8%	7%	3%	17%	9%	8%	7%	2%
Tot mijn 65e	14%	11%	14%	21%	15%	6%	10%	1%
Tot mijn 67,5e	4%	1%	5%	3%	2%	11%	1%	4%
Tot mijn 70e	1%	1%	1%	0%	3%	2%	1%	0%
Tot zolang mijn gezondheid het toelaat	30%	23%	31%	28%	36%	26%	36%	36%
Weet niet/geen antwoord	1%	2%	1%	1%	1%	1%	0%	2%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%